

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

PRIMA REUNIUNE A REȚELEI DE EVALUARE DIN ROMÂNIA

19 Noiembrie 2019

DE CE O REȚEA DE EVALUARE?

NICOLAE TODERAȘ

ȘEF SERVICIU

SERVICIUL EVALUARE PROGRAME ȘI POLITICI DE COEZIUNE SOCIALĂ

DIRECȚIA GENERALĂ PROGRAMARE ȘI COORDONARE SISTEM

MINISTERUL FONDURILOR EUROPENE

Proiect cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională prin
POAT 2014-2020

Istoria contează...

- Reforma administrației publice în perioada de pre-aderare (2000-2006) - ***instituționalizarea coercitivă a evaluării programelor și politicilor publice*** (HG 775/2005; HG 870/2006)
- Elaborarea Strategiei Naționale de Evaluare și a planurilor de acțiune corespunzătoare acesteia pentru perioada 2007-2013 - Proiectul „Asistență tehnică pentru Programare, Monitorizare și Evaluare”, PHARE RO 2003/005-551.03.03.04
- Stabilirea unui cadru sustenabil al cererii și ofertei de evaluare în România (operaționalizarea SNE) – Proiectul „Dezvoltarea unei comunități de evaluare profesionale” RO/2005/017-553.05.03

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Instrumente Structurale
2014-2020

Obiectivele Strategiei Naționale de Evaluare 2007-2013

1. Instruirea pentru evaluare și resursele umane sunt disponibile din diferite surse (administrația de stat, furnizori privați de instruire, universități) și deschise participanților din sectorul public și din afara acestuia.
2. Rețele profesionale sunt înființate pentru a asigura un mediu pentru schimbul de idei/bune practici, dezvoltarea profesională, elaborarea de standarde, etc. Acestea se vor bucura de participarea societății civile, precum și de participanți din serviciul public.
3. O „resursă” centrală de stat se va crea ca un centru al expertizei în evaluare. Aceasta va promova buna practică prin conectarea tuturor departamentelor din diferite ministere.
4. Există capacitate la toate nivelele guvernamentale de a contracta sau efectua evaluări și de a ști care sunt întrebările cele mai potrivite ce trebuie puse în cadrul acestor exerciții de evaluare (2011 APC și 2012 APL).
5. Sistemele corespunzătoare de monitorizare sunt de bună calitate și funcționale la toate nivelele guvernamentale (locale și centrale) și în orice agenție prin care sunt cheltuiți bani publici (2011 APC și 2012 APL).
6. Evaluarea este integrată în procedurile pentru formularea, implementarea și continuarea tuturor intervențiilor publice, indiferent de liniile de finanțare. Proceduri fundamentate vor asigura implementarea fidelă a rezultatelor/recomandărilor evaluării (2013).

UNIUNEA EUROPEANĂ

Ce s-a obținut până acum

- **Sistem funcțional de evaluare în domeniul FESI**
 - Regim de guvernanță în cadrul implementării AP
 - Structuri funcționale de evaluare (numărul personalului efectiv implicat în evaluare este în creștere)
- **Resursă umană formată**
 - Programe de formare continuă interne sau externe
 - Programe de formare inițială (master, module de cursuri și teme de cercetare doctorală – unele au fost finanțate prin POSDRU)
- **Rapoarte de evaluare**
 - Diversificare tematică
 - Calitate în creștere
 - Număr în creștere (a se vedea Biblioteca de evaluare)
- **Comunitate de practicieni**
 - Operatori economici care au ca obiect de activitate oferirea de consultanță specifică
 - Evaluatori independenți
 - Manageri de evaluare din instituțiile publice contractante
- **Resurse bibliografice**
 - Ghiduri și manuale
 - Studii, analize și rapoarte
 - Biblioteci de evaluare
- **Comunitate epistemică internă**
 - Teme de cercetare științifică
 - Monografii, articole în reviste de specialitate și capitole în volume de specialitate
 - Comitete științifice activate

UNIUNEA EUROPEANĂ

Ce NU s-a obținut până acum

O cultură matură de evaluare

▪ Diversificarea cererii

- evaluarea rămâne a fi dependentă de fondurile europene
- este întreprinsă în cea mai mare parte ca o obligație de respectare a Regulamentelor UE
- referitor la politicile și programele naționale - nu se întreprind evaluări dacă acestea nu sunt finanțate sau nu sunt cerute expres de către finanțatori (UE, BM ș.a.)

▪ O masă critică de decidenți politici și administrativi care să solicite evaluări și să-și fundamenteze deciziile pe baza rezultatelor evaluărilor

- predomină cereri de evaluări a proceselor și a realizărilor (output-urilor) și mai puțin cele ale beneficiilor (efectelor și impactului)
- cerere scăzută a evaluării la nivelul APL sau a Legislativului
- predomină comportamentele „Evalofobe”

▪ Înțelegeri și practici comune, convergente sau sinergice

- nu avem Cod Etic, Standarde, Proceduri etc.
- nu există abordări comune referitoare la diversele probleme de ordin metodologic (de ex. accesul la date administrative, adaptarea metodelor ECI)
- sinergii și complementarități nefuncționale sau neexplorate (date primare neutilizate)

▪ Comunități de practici active și militante

- formele asociative au eșuat (Evalrom, ROSE, ADER etc.)
- piața nu are capacitate de a inova și de a se autosuține (de exemplu anii 2016-2017)

▪ Comunicarea și utilizarea rezultatelor evaluărilor

- nu există dezbateri publice post-factum – publicul larg nu reușește să acceseze rezultatele evaluărilor
- procesul de monitorizare a îndeplinirii recomandărilor derivate din evaluări rămâne unul pur-administrativ

UNIUNEA EUROPEANĂ

Instrumente Structurale
2014-2020

De ce avem nevoie de o rețea de evaluare?

→ **Instituirea unei culturi mature de evaluare** ↪ **obiectivele 2-6 din SNE 2007-2013**

- Continuarea demersurilor referitoare la:
 - dezvoltarea cadrului general de evaluare - cod etic, standarde de evaluare ș.a.
 - îmbunătățirea cadrului de expertiză: metodologii, ghiduri, publicații, exerciții de învățare mutuală
 - creșterea capacității managerilor de evaluare în gestionarea proceselor de evaluare, inclusiv în derularea exercițiilor de evaluare realizate intern
 - întărirea structurilor și mecanismelor de îmbunătățire a calității exercițiilor de evaluare, inclusiv prin metode de evaluare și îndrumare colegială
 - sprijinirea pieței pentru dezvoltarea ofertei de evaluare
- Reflecții și poziții comune privind:
 - creșterea gradului de utilizare a rezultatelor evaluărilor în procesele de fundamentare a intervențiilor publice
 - popularizarea rezultatelor evaluărilor către publicul larg
 - utilitatea și oportunitatea instituirii unui Registru național al evaluatorilor
 - extinderea evaluării către nivelul regional și local (criteriul teritorial) și către nivelul micro (la nivel de proiecte)